

Oponentský posudek na disertační práci MUDr. Martiny Vašákové: „Th1/Th2 genový polymorfismus u pacientů s idiopatickou plicní fibrózou

Předložená disertační práce dr. Vašákové byla vypracována na Úseku laboratorních vyšetřovacích metod IKEM v Oddělení cytogenetiky. Pacienti s idiopatickou plicní fibrózou pocházeli z mateřského pracoviště autorky – Pneumologické kliniky I.LF UK ve Fakultní Thomayerově nemocnici, kde také probíhala všechna ostatní vyšetření. Práce se zabývá velmi závažným onemocněním – idiopatická plicní fibróza, které nelze příliš terapeuticky ovlivnit a u kterého se předpokládá vrozená dispozice. Jedná se tedy o aktuální téma s velkým významem pro klinickou praxi. Práce je tvořena 62 stránky literárního přehledu zkoumané problematiky, následuje 19 stránek shrnutí vlastního pozorování, literatura a přetisk 3 prací autorky v mezinárodních časopisech..

Hlavním cílem disertační práce dr. Vašákové bylo určit vztah genových polymorfizmů některých cytokinů ke vzniku a vývoji idiopatické plicní fibrózy a dále u některých vytipovaných polymorfizmů vytipování vztahu jednotlivých alel ke klinické manifestaci onemocnění. Genetické vyšetřování pacientů ve vztahu k jejich onemocnění je velmi důležité pro poznání etiopatogeneze jejich onemocnění a do budoucna by mělo být přínosem i pro diagnostiku onemocnění s genetickým podkladem a možnost jejich terapeutického ovlivnění. Dr. Vašáková si vybrala pro svoji studii plicní postižení s velmi špatnou prognózou, ale s nepříliš vysokou incidencí. Výsledky její studie zahrnující vyšetření 30 pacientů jsou proto velmi cenné, jak také dokazuje úspěšná prezentace jejich výsledků v mezinárodních časopisech. Ve své práci využila své dlouholeté klinické zkušenosti při hodnocení klinických a laboratorních ukazatelů a propojila je s genetickým vyšetřením provedeným na pracovišti svého školitele. Výsledkem je průkaz úlohy IL-4 genových polymorfizmů v patogenezi idiopatické plicní fibrózy a vztahů dalších genových polymorfizmů skupiny genů IL-1, IL-1RA, IL-4 a IL12 ke klinické manifestaci tohoto onemocnění.

Práce je psána velmi srozumitelně, v literárním úvodu je velmi podrobně popsána idiopatická plicní fibróza a genetické studie provedené u tohoto onemocnění, kapitola o cytokinech je možná zbytečně podrobná zřejmě s předpokladem, že práci nebudou studovat pouze imunologové. Popis vlastního pozorování je relativně úsporný což nevádí, protože je doplněn 3 publikacemi autorky s kompletními výsledky disertační práce v anglickém jazyce. Zpracování je v klasickém členění s řadou tabulek, je zde popis používaných metod i statistického zpracování. V diskusi jsou popsány a s literárními údaji porovnány jednotlivé

výsledky. Bohužel již za téměř pětistránkovou diskusí nenásleduje závěr, což by bylo vzhledem k rozmanitosti výsledků velmi potřebné. Jiné větší připomínky k této práci nemám.

Vzhledem k tomu, že nadměrná fibroprodukce se netýká pouze plicního postižení, ale existují i jiná onemocnění na tomto podkladě jako je například mnohem vzácnější Ormondova nemoc s fibrózou retroperitoena, ráda bych se dr. Vašákové zeptala, zda byla obdobným způsobem studována i další onemocnění tohoto druhu. Dále by mne zajímalo, zda a jak výsledky své práce využívá ve své klinické praxi.

Závěrem lze konstatovat, že předložená disertační práce spolu s publikacemi výsledků v mezinárodních časopisech plně prokazuje předpoklady autorky k samostatné tvořivé práci a k udělení titulu „Ph.D“ za jménem.

7.4.2007

MUDr. Helena Marečková, CSc
Ústav imunologie a mikrobiologie 1.LF UK Praha